

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ

* Δ Ε Λ Τ Ι Ο Ν Τ Υ Π Ο Υ *

Ομιλία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονος

Πόντος καί Κρήτη συναντῶνται σήμερα στὸν περικαλλή καί περίλαμπρο ναὸ τῶν ἁγίων τεσσάρων μαρτύρων τοῦ Ρεθύμνου, λίγες μόλις ἡμέρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἱερὰ πανήγυρὴ τοῦ καί τὴν ἑορτὴ τῆς μνήμης καί τοῦ μαρτυρίου τους, στίς 28 Ὀκτωβρίου 1824.

Ὁ ἥρωικός καί πιστὸς λαὸς τοῦ Ρεθύμνου ὁμοθυμαδὸν, ἄνδρες, γυναῖκες καί παιδιά, ἀκρίτες τοῦ νότου τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος, ἄνθρωποι εὐσεβεῖς καί ἀκλόνητοι στὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ καί στὴν ἀγάπη γιὰ τὴν Ἐκκλησία, εὐγενεῖς καί φιλόξενοι, ἦλθατε γιὰ νὰ ὑποδεχθεῖτε καί νὰ τιμήσετε τὴ Μητέρα τοῦ Κυρίου μας καί μητέρα πάντων τῶν Χριστιανῶν.

Ἦλθατε γιὰ νὰ ὑποδεχθεῖτε καί νὰ προσκυνήσετε τὴν χαριτόβρυτο καί θαυματουργό εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Σουμελᾶ, τῆς Παναγίας τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ, τῆς προστάτιδος τῶν ἀκριτῶν μας πού γιὰ αἰῶνες φύλαγαν ἀναμμένο τό καντήλι τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως καί τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴν Ἀνατολή.

Μέ πολλή χαρὰ τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τοῦ Πανελληνίου Ἱεροῦ Προσκυνηματος καί τοῦ Σωματείου «Παναγία Σουμελᾶ» ἔκαναν δεκτὸ τό εὐλαβὲς αἶτημα τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου σας καί λίαν ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ, Μητροπολίτου Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κ. Προδρόμου, νὰ μεταφερθεῖ αὐτὲς τίς ἡμέρες, μέ τὴν εὐκαιρία τῆς μνήμης τῶν ἁγίων τεσσάρων Ρεθυμνιωτῶν Νεομαρτύρων ἀλλὰ καί τίς ἑορταστικές ἐκδηλώσεις γιὰ τὴ συμπλήρωση 160 ἐτῶν ἀπὸ τὴν Ἀρκαδικὴ Ἐθελοθυσία, γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ἱστορικὴ πόλη τοῦ Ρεθύμνου καί στὴν Ἱερὰ Μητρόπολή σας ἢ πάνσεπτος καί σεβασμία εἰκόνα τῆς Παναγίας Σουμελᾶ ἀπὸ τὴν ἱερὴ καθέδρα τῆς στό ὄρος Βέρμιο τῆς Ἡμαθίας.

Ἦλθε ἡ ἱερὰ εἰκόνα τῆς Παναγίας Σουμελᾶ γιὰ νὰ ἀγκαλιάσει μέ τὴ μητρικὴ τῆς ἀγάπη τὴν πόλη καί τοὺς εὐσεβεῖς κατοίκους τῆς, ὅπως τὴν ἀγκαλιάζει καί ἡ θάλασσά τῆς. Ἦλθε γιὰ νὰ προσφέρει ἕναν πνευματικὸ λιμένα στίς ψυχές σας, ἀνώτερο ἀπὸ τὸν φυσικὸ καί ἱστορικὸ λιμένα πού κοσμεῖ τὴν πόλη σας. Ἦλθε γιὰ νὰ προσφέρει σέ ὅλους σας τὴν εὐλογία καί τὴ χάρη τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς προστάτιδος ὅλων τῶν χριστιανῶν καί τῆς ἀκοιμήτου πρέσβειας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους στὸν θρόνο τοῦ Υἱοῦ τῆς.

Εἶναι γνωστὴ ἡ ἀγάπη τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου γιὰ τοὺς ἀνθρώπους καί ἰδιαίτερος γιὰ ὅσους εὐλαβοῦνται καί τιμοῦν τὸν Υἱό τῆς. Καί αὐτὴ ἡ ἀγάπη τῆς ἀποδεικνύεται περίτρανα μέσα ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς θαυματουργῆς αὐτῆς εἰκόνας, τῆς περιπύστου

εικόνας της Παναγίας Σουμελά, πού επισκέπτεται για πρώτη φορά σήμερα την πόλη του Ρεθύμνου.

Έργο, κατά την παράδοση, του ιερού ευαγγελιστού Λουκά ή ιστορική εικόνα πού υποδεχθήκατε επίσημα με κατάνυξη και συγκίνηση πριν από λίγο, επέλεξε να μετακινηθεί με θαυμαστό τρόπο από την Αθήνα, όπου βρισκόταν, φέροντας την επωνυμία Αθηνιώτισσα, στο όρος Μελά του Πόντου τον τέταρτο αιώνα.

Στό μεταξύ είχε φροντίσει ή χάρη της να στείλει εκεί με εξίσου θαυμαστό τρόπο και δύο Αθηναίους μοναχούς, τόν Βαρνάβα και τόν Σωφρόνιο, οί όποιοι επρόκειτο να γίνουν οί κτίτορες της Ίεράς Μονής, στην όποία επέλεξε ή Κυρία Θεοτόκος να εύρίσκεται ή εικόνα της.

Η Ίερά αυτή Μονή, πού έγινε γνωστή με τό νέο όνομα της θαυματουργού εικόνας της Παναγίας Σουμελά, αναδείχθηκε για αιώνες τό κέντρο του Ποντιακού Έλληνισμού, εκεί όπου κτυπούσε ή καρδιά του στίς χαρμόσυνες και στίς δύσκολες στιγμές της ιστορικής του πορείας, εκεί πού τά απειράριθμα θαύματα της ιεράς της εικόνας σέ πιστούς και άπίστους μαρτυρούσαν τή ζωντανή παρουσία της Ύπεραγίας Θεοτόκου.

Μέ αυτή την αίσθηση της παρουσίας της Παναγίας ανάμεσά τους πήραν τόν δρόμο της προσφυγιάς οί πατέρες και οί μητέρες μας, όταν μέ βίαιο και απάνθρωπο τρόπο αναγκάστηκαν να ξεριζωθούν από τή γή του Πόντου, στην όποία άκμασε για αιώνες ό Έλληνισμός και ό Χριστιανισμός, και μέσα από ανείπωτες κακουχίες να προσπαθήσουν να συνεχίσουν τή ζωή τους σέ άλλα μέρη.

Όπως όμως ή Ύπεραγία Θεοτόκος δέν έγκατέλειψε ποτέ τόν Ποντιακό Έλληνισμό, έτσι και τά ευλαβή τέκνα της δέν θέλησαν να εγκαταλείψουν την ιστορική και θαυματουργό της εικόνα σέ ξένα χέρια. Θέλησαν να της κτίσουν ένα νέο μοναστήρι για να την έχουν κοντά τους, για να είναι τό κέντρο της ζωής τους, για να είναι τό καταφύγιο και ή παρηγορία τους. Και έτσι έκτισαν την νέα Ίερά Μονή της Παναγίας Σουμελά στο Βέρμιο, ως τό νέο κατοικητήριό της, στο όποιο υποδέχεται τούς ευλαβείς προσκυνητές της και ακούει τίς δεήσεις και τίς ευχαριστίες τους, στο όποιο δέχεται την αγάπη και την προστασία των ακοίμητων διακονητών της, των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων του Πανελληνίου Ιερού Προσκυνήματος και του Σωματείου «Παναγία Σουμελά», κάποια από τά όποια, μέ επικεφαλής τόν πρόεδρό τους, την συνόδευσαν σήμερα στην πόλη σας και τόν ιερό αυτό ναό των αγίων τεσσάρων μαρτύρων, προκειμένου να συνεορτάσει μαζί σας τή μνήμη τους αλλά και την έκατοστή έξηκοστή επέτειο του Όλοκαυτώματος της Ίεράς και ήρωικής Μονής Αρκαδίου.

Θά ήθελα να εκφράσω αυτή την ώρα τίς ολοκάριδες ευχαριστίες μου προς τόν Ποιμενάρχη σας, τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου κ. Πρόδρομο, για την ευγενή και φιλόφρονα πρόσκλησή του και για τή μεγάλη αγάπη του προς την Ύπεραγία Θεοτόκο, την όποία εξέφρασε παντοιοτρόπως μέ την παρουσία του και τή συμμετοχή του στίς λατρευτικές εκδηλώσεις προς τιμήν της Παναγίας Σουμελά.

Έκφράζω όλως ιδιαιτέρως όμως και τή χαρά μου, γιατί μέ τή μεταφορά της χαριτοβρύτου και θαυματουργού εικόνας της Παναγίας Σουμελά από τό Βέρμιο στην πόλη σας

ἀνταποκρινόμεθα στήν ἐπιθυμία καί τήν παράκληση τοῦ Ἁγίου Ρεθύμνης νά ὑποδεχθεῖ
τήν εἰκόνα τῆς Σουμελιώτισσας Παναγίας στήν Ἱερά Μητρόπολή του καί νά προσφέρει
στό εὐσεβές ποίμνιό του τή μεγάλη εὐλογία νά τήν προσκυνήσει καί νά λάβει τή χάρη
της, τήν ὁποία εὐχομαι ταπεινά νά χαρίζει ἡ Παναγία μας πρὸς ὅλους σας.